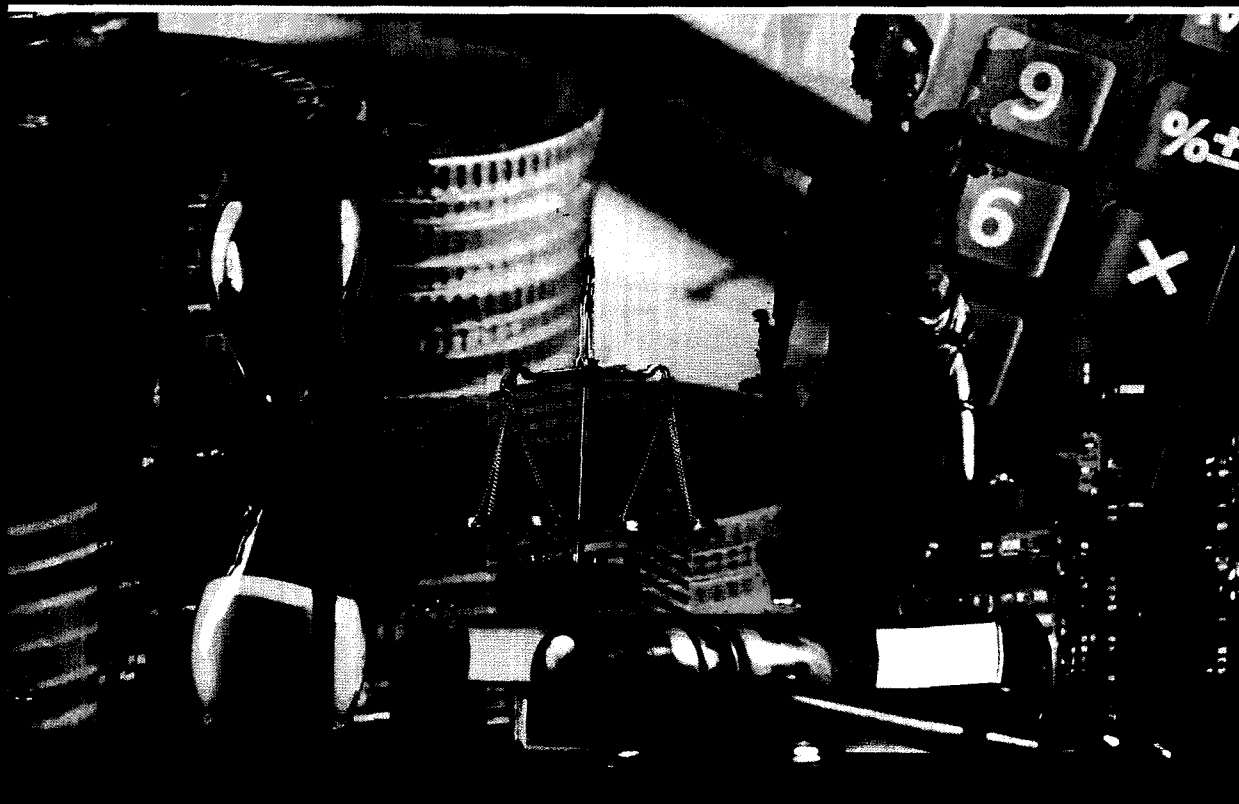


М.К. САМАЛДЫҚОВ



# СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ӘРЕКЕТ ЕТУДІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ

ПРАКТИКУМ

ҚАЗАҚ  
ҒИЛМІН АКАДЕМИЯСЫ  
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

ЖЖЖ 343  
КБЖ 67.408  
С 19

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті  
Халықаралық қатынастар факультетінің Ғылыми кеңесі  
және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған  
(№4 хаттама 16 сәуір 2019 жыл)*

**Пікір жазғандар:**

PhD докторы **З.М. Баймағамбетова**  
заң ғылымдарының кандидаты **Г.А. Машимбаева**

**Самалдықов М.К.**

С 19 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет студия құқықтық негіздері:  
практикум / М.К. Самалдықов. – Алматы: Қазақ университеті, 2020.  
– 400 б.

**ISBN 978-601-04-4027-2**

Практикум ағымдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама шеңберінде осы курста оқыған тақырыптарды қамтиды. Курстың бөлігі бір тақырыптары бойынша алынған материалды бағалауға мүмкіндік беретін, сондай-ақ семинар (практикалық) сабақтар мен емтиханларға өз бетімен дайындалатын оқу курсының ең маңызды компоненттеріне арналған 350 арнайы дайындалған тест тапсырманы (жабық) қамтиды.

Мұнда кейіс тапсырмаларының 40 түрі бар, олардың көпшілігі Қазақстанның түрлі аймақтарында жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтарына негізделген.

Практикум оқытушыларға, ЖОО-ның заң факультеті бакалавр және ҚР-да мемлекеттік қызметке тұрушы үміткерлердің тәсілдеу мен сұхбаттасуға нәтижелі оту үшін дайындалуларына арналған.

**ЖЖЖ 343  
КБЖ 67.408**

## АЛҒЫ СӨЗ

2015–2025 жылдарға арналған Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегияны іске асыру мақсатында барлық оқу орындарын жемқорлықпен күрес курстарымен қамту және 2018–2019 оқу жылында әл-Фараби атындағы ҚазҰУ барлық бакалавриат мамандықтары бойынша алғаш рет «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың құқықтық негізі» арнайы курсы енгізді.

Автордың дайындаған практикумы мұғалімдер мен студенттерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте қолданыстағы құқықтық мәселелер бойынша семинар (тәжірибелік) сабақтарды, аралық бақылауды және емтихандарды өткізуге көмектесуге арналған.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың құқықтық негіздерін зерделеу студенттердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыру, оларға мемлекеттік қызмет және құқық қорғау саласында сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес дағдыларын үйрету қажеттілігіне байланысты.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың құқықтық негізі» пәнін оқытудың мақсаты – Қазақстан Республикасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың құқықтық мәселелері мен халықаралық контексте сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрудың теориялық және тәжірибелік тәсілдерін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегияларды әзірлеу жолдары мен әдістерін және оны қолдану жолдарын меңгерту.

Пәннің соңында студент белгілі бір білімді, ептіліктер мен дағдыларды меңгеруі тиіс:

- мемлекеттік қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекеттерін қалыптастырудың құқықтық алғышарттарын;
- мемлекеттік қызметкерлердің жемқорлық және мүдделер қақтығысы туралы түсініктерін;
- мемлекеттік қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекеттерін қалыптастырудың құқықтық негіздерін;
- сыбайлас жемқорлық ауытқуларының көрінісі мен формаларын;
- мемлекеттік қызметкерлердің атқаратын лауазымы үшін олардың функционалдық міндеттерін орындау процесінде сыбайлас жемқорлықтың деформациясын тудыратын себептері, жағдайлары мен факторларын;
- Қазақстан Республикасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет студент заңнамалық қағидалары және тиісті субъектілердің өкілеттіктерін;
- мемлекеттік қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылын және жемқорлыққа қарсы іс-қимылын қалыптастырудың құқықтық әдістерін және негіздерін;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдарды жүргізудегі бұқаралық ақпарат құралдарының рөлі мен міндеттерін;

сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың жекелеген түрлерінің құқықтық сипаттамасын;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саласындағы қоғамдық бақылаудың мақсаттары, міндеттері мен механизмдерін;
- шетелдердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет етудегі қазіргі заманғы тәжірибесін.

«Қазақстан Республикасының 2015–2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы туралы» Қазақстан Республикасы Президенті жарлығының (2018.04.08. берілген өзгерістермен) 4.5 тармағы // Дереккөз: [http://online.zakon.kz/Document/?doc\\_id=31645304#pos=7;-60](http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31645304#pos=7;-60)

### **Студент:**

- мемлекеттік қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық әрекеттерін анықтау және бағалауды, сондай-ақ оған жол бермеуді;
- заңды түрде маңызды фактілерді сауатты түрде анықтау, кәсіпкерлік қызметтің объектілері болып табылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын және оларды пайдалану туралы өзірленген құқықтық қатынастарды талдауды;
- қылмыстық заңда көзделген белгілерге сәйкес сыбайлас жемқорлық әрекеттерін дұрыс білуді;
- сыбайлас жемқорлық қылмыстар үшін қылмыстық жауапкершіліктен босату негізін анықтауды;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы халықаралық актілерге, заңды және заңмен қатыстырылған нақты ақпаратқа басшылық жасауды;
- ұлттық, аймақтық және жергілікті деңгейде сыбайлас жемқорлық мәселесін шешуге сындарлы және тиімсіз тәсілдерді анықтауды;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы қолдану бойынша өздігінен жұмыс істеу дағдыларын игеру, заңдылықты өзгерту және дамыту тұрғысынан құқықтық біліктілікті арттыруды білу керек.

Оқу басылымы

Самалдықов Мақсұт Кошекүлы

**СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ  
ӘРЕКЕТ ЕТУДІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ**

*Практикум*

Редакторы *К. Мухадиева*  
Компьютерде беттеген *Ұ. Молдашева*  
Мұқабасын безендірген *Я. Горбунов*

Мұқабаны безендіруде сурет  
[www.https://pbs.twimg.com/ext\\_tw\\_video\\_thumb/  
1128227421331841024/pu/img/7NiCtiOYH9DRikdj.jpg](https://pbs.twimg.com/ext_tw_video_thumb/1128227421331841024/pu/img/7NiCtiOYH9DRikdj.jpg)  
[www. https://www.n-dogramaci.com/images/sampled/product/  
bigstock-Statue-of-lady-justice-law-34100141-e1389642957686.jpg](https://www.n-dogramaci.com/images/sampled/stock-photo/stock-photo-Statue-of-lady-justice-law-34100141-e1389642957686.jpg) сайтынан алынды

**ИБ №13569**

Басуға 16.06.2020 жылы қол қойылды. Пішімі 70x100 <sup>1/12</sup>.  
Көлемі 33,33 Офсетті қағаз. Сандық басылым. Тапсырыс №3411.  
Таралымы 120 дана. Бағасы келісімді.  
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің  
«Қазақ университеті» баспа үйі.  
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.

